

Ötən yazımızda olduğu kimi bu yazıda da Qurani- Kərimin işığında Allahın dəyər verdiyi şərəfli möminlərin gözəl xüsusiyyətlərindən bəhs etməyə çalışacağıq.

Uca Rəbbimiz buyurur; **Onlar (möminlər) belə deyirlər: “ Ey Rəbbimiz! Cəhənnəm   zabını bizdən sovuşdur. Şübhə siz ki, onun (cəhənnəm)   zabı həmişəlikdir!”**
(Furqan, 65)

Bir insan öz işində, peşəsində nə qədər məsuliyyətli olarsa, o dərəcədə müvəffəqiyyətə nail olar, rəhbərləri tərəfindən mükafatlanar və təbriklər alar, heç vaxt başqaları tərəfindən məzəmmət və ya xoşagəlməz davranışla qarşılaşmaz. Mömin bir insan da məsuliyyətli olmalı, bu dünya həyatının bir gün mütləq bitəcəyini, xeyir və şər olaraq yığıb topladığı əməl çuvalı ilə axirət diyarına köçəcəyini xatirindən heç vaxt çıxarmamalıdır. Hər bir əməlini, hər bir işini görə Rəbbi olduğunu və Onun göstərişi ilə bu əməlləri yazan, qeyd edən mələkləri olduğunu heç vaxt yaddan çıxarmamalı, qulluq vəzifəsini məsuliyyətlə və layiqincə yerinə yetirməlidir. Elə yuxarıda göstərilən ayədə də görürük ki, belə bəndələr cəhənnəm əzabının haqq olduğuna dərindən inanmış, aqibətlərinin necə olacağından narahatlıq hissi keçirərək hər zaman Rəblərinə sığınirlar. Bilirlər ki, peyğəmbərlərdən başqa heç kim son nəfəsi necə verəcəyindən və axirətdə hansı rəftarla qarşılaşacağından arxayın deyil. Eyni zamanda bu qorxu insanda məsuliyyət duyğusunu gücləndirir, hər bir addımını, hərəkətini tənzimləyir və təqva həyatı yaşamasına kömək edir. Aqibətinin xeyirli olmasını istəyən möminlər bu ayədə olduğu kimi davamlı Rəblərindən yardım istəməli, qəbr əzabından, qiyamətin dəhşətindən və cəhənnəm odundan Allaha sığınmalıdır. Biz bunun bariz nümunəsini Rəsulullahın (s.ə.s) dualarında görürük. Rəsulullah (s.ə.s) namazın son oturuşunda hər zaman belə dua edərdi; *“Allahım! Qəbir   zabından, Cəhənnəm   zabından, həyatın və ölümün fitnəsindən, Döcə Məsinin fitnəsindən qoruyun mənə və aqibətimə.”*
(Buxari, 2/102)

Yenə ayədə buyurulur: **“Doğrudan da, ora nə pis məskən, nə pis yerdir.”** (Furqan, 66)

Həsən Bəsri həzrətləri deyir: *“Yəni onlar (möminlər) cəhənnəm   zabından çox qorxduqları üçün gündüzləri də qorxduqları ilə keçirir və gecələr isə ibadət yorularlar.”*
(M.Ə. Sabuni, Safvətut-Təfasir.4-294)

Qurani-Kərimin bir çox yerində bu kimi ayələr mövcuddur. Hamısını burada saymağa

ehtiyac görmürük. Hər hansı bir məsələ çox təkrarlanırsa, bunun üstündə dayanıb fikirləşmək lazımdır. Niyə bu qədər təkrarlanır? Bunda nə kimi hikmətlər və ibrətlər var? Allah, haşa, əbəs və boş bir söz deməz. Deməli, bu çox mühüm məsələdir. Dünya həyatında harasa gedəcəyiksə həmin yeri əvvəlcə araşdırırıq. Əgər oranın iqlimi soyuqdursa, pal-paltar götürürük, su olmayan bir yerdirsə özümüzdə su aparırıq, yəni hazırlıqsız getmirik. Gəlin görək axirət üçün də bu belədirmi? Çox təəssüf ki heç də belə deyil. Uca Rəbbimiz cəhənnəmin nə qədər pis bir məskən olduğunu bu qədər çox təkrarlamasına baxmayaraq, insanlar ora getmək üçün bir-biri ilə sanki yarışa girişiblər. Sanki hədəf oradır, sanki insan bunun üçün yaradılmışdır. Halbuki insan cənnətdə yaradılmışdır və Rəbbimiz bizi ora dəvət etməkdədir.

Allah (c.c) öz rəhmətinin əsəri olaraq bizə hər şeyi əvvəlcədən xəbər verməkdədir. Gəldiyimiz yeri və gedəcəyimiz yeri bildirməkdədir. Seçim yenə bizimdir. Peyğəmbərlər, müqəddəs kitablar, cüzi iradə, ağıl, qəlb kimi vasitələr verib ki, biz özümüz bu vasitələrdən istifadə edib, haqqı batıldən ayıraq, gedəcəyimiz yeri, hədəfi düzgün seçək. Baxın, Rəbbimiz başqa bir ayəsində hədəfi necə göstərməkdədir; **“Sonra da iman gətirən və bir-birinə sərbəst tövsiyə edənlər kimsəlik olmaqdır. Onlar sağ tərəf sahiblərdir! (mələklər onları sağdan verən cənnətli möminlərdir) Ayələrini inkar edənlər isə sol tərəf sahiblərdir! (mələklər onları sol tərəfdən verən cəhənnəmli olanlardır) Onları hər tərəfi qapalı cəhənnəm gözləyir.”** (Bələd, 17-20)

Ümumiyyətlə hər-bir mömin öz sonu haqqında düşünməli, son nəfəsi, hesab və kitabı necə olacağı və gedəcəyi yerin hara olacağı haqqında hər zaman əndişə və qorxu içində olmalı, Allahın rəhmət və mərhəmətindən ümid kəsməməlidir. Buna islami terminologiyada *“beynəlxovfi və rəca”* halı deyilir. Yəni bir yandan qorxu, bir yandan da ümid. Gəlin düşünek, düşmənlə və ölüm qorxusu ilə qarşı-qarşıya qalan birinin gözüne yuxu gedə bilərmə? Yaxud da hər-hansı bir şeydən zövq ala bilərmə? Təbii ki, yox. Əgər belədirsə və arxamızda hər an ruhumuzu alacaq ölüm mələyinin bizi təqib etdiyini dərk ediriksə, şeytan və nəfs kimi bir düşmənimizlə qarşı-qarşıya olduğumuzun fərqində isək, bizə verilən həyat nemətini qəflət və oyun-əyləncə içində necə keçirə bilərik? Bir mömin öz məsuliyyətini dərk edər, ibadət və xidmət vəzifələrini haqqıyla yerinə yetirərsə, mərhəmətli olub, hər bir yaradılmışın haqqına-hüququna riayət edər və sonunun necə olacağı əndişəsini daşıyarsa, şübhəsiz ki, nicat tapan xeyirli zümrədən olar.